

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 360/2016-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Líviou Krňčokovou, Advokátska kancelária, Ulica 29. augusta 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 403/2012 z 21. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 403/2012 z 21. mája 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že *Okresný súd Bratislava I* (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9 C 14/2008-156 z 5. apríla 2012 vo veci samej rozhodol

tak, že zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľke (navrhovateľke v súdnom konaní) z titulu výživného na manželku sumu 4 278,62 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2.1 Proti rozsudku okresného súdu podal odporca odvolanie. Napadnutým rozsudkom krajského súdu tento zmenil rozsudok okresného súdu tak, že návrh sťažovateľky z titulu výživného na manželku zamietol. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol:

«Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. na odvolacom pojednávaní podľa § 214 ods. 1 písm. a) O.s.p., na ktorom zopakoval dokazovanie v zmysle § 213 ods. 3 O.s.p., a to výsluchom navrhovateľky, právnej zástupkyne odporcu, a čítaním listinných dôkazov: osvedčenia o absolvovaní rekvalifikačných kurzov navrhovateľkou v decembri 2007, potvrdenie z ÚPSVaR o vedení navrhovateľky v evidencii nezamestnaných, okamžité skončenie pracovného pomeru navrhovateľky u odporcu zo dňa 04.07.2007, rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní nároku navrhovateľke na dávku v nezamestnanosti, návrh na rozvod manželstva a ÚPP k maloletým deťom zo dňa 14.09.2007, rozhodnutie M. č. Bratislava-Staré Mesto zo dňa 08.10.2007, oznámenie o ukončení podnikania navrhovateľkou zo dňa 28.08.2007, uznanie dlhu navrhovateľkou zo dňa 04.01.2007, doklady k výdavkom na rekonštrukciu bytu na Š [REDAKOVANÉ], daňové priznanie odporcu za rok 2008. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné, a rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v zmysle § 220 ods. 1 O.s.p. zmeniť, pretože nie je vecne správny. I keď súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu návrhov účastníkov, vyvodil z neho nesprávne skutkové závery.

Podľa ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine, majú manželia vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Navrhovateľka na odvolacom pojednávaní ohľadne rozhodného obdobia, teda od podania návrhu do rozvodu manželstva (od 21.01.2008 do 25.06.2008) uviedla, že odporca platil všetky výdavky súvisiace s domom, ale vo februári bol odsťahovaný a nechal jej nezaplatené šeky za tri mesiace spätne, za čo im hrozilo odpojenie od elektriny, čo vyplatila z peňazí od matky, ktorá jej dala v roku 2007 na účet 250.000,- Sk. V žalovanom období

nepracovala, starala sa o deti a domácnosť, a žila z peňazí od mamy. Odporca vykonával aj nákupy potravín, ale iba pre deti. V marci si z notárskeho úradu odporcu zobrala 40.000,- Sk, ktoré investovala do opráv v dome. Z úradu práce poberala príspevok v nezamestnanosti vo výške cca 6.000,- Sk mesačne. V máji 2008 týždeň po rozvode predala nehnuteľnosť v jej výlučnom vlastníctve, za čo získala sumu 800.000,- Sk. Poukázala na nadštandardný príjem odporcu v roku 2008 podľa jej názoru cca 2 milióny Sk, z ktorého nevidela ani korunu, pričom počas žalovaného obdobia žila z peňazí od matky, ktoré jej dala po tom, čo predala majetky po otcovi. Dôvodnosť uplatneného nároku videla v tom, že v žalovanom období nemala príjem, a ten odporcov bol cca 200.000,- Sk mesačne. Právna zástupkyňa navrhovateľky žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, keď poukázala na to, že už pred rozvodom manželstva sa odporca prestal zaujímať o potreby navrhovateľky, neposkytoval jej žiadnu pomoc a v konaní bola preukázaná rozdielna životná úroveň navrhovateľky a odporcu.

Odvolačí súd ustálil, že návrhom podaným na súd dňa 21.01.2008 sa navrhovateľka domáhala uloženia povinnosti odporcovi prispievať jej sumou 25.000,- Sk mesačne od 01.09.2007 titulom výživného na manželku. Návrh navrhovateľky na určenie výživného za obdobie od 01.09.2007 do podania návrhu na súd bol právoplatne zamietnutý predchádzajúcim rozsudkom súdu prvého stupňa č.k. 9C 14/2008-144 zo dňa 06.10.2009, preto predmetom konania zostal jej návrh na určenie výživného na manželku za obdobie od 21.01.2008 do 25.06.2008, kedy bolo manželstvo účastníkov právoplatne rozvedené. Skutkový stav zistený súdom prvého stupňa nepovažoval za sporný, nebol ani predmetom odvolacích námietok. Z vykonaného dokazovania mal aj odvolací súd za to, že počas žalovaného obdobia manželstva účastníci síce obaja bývali v spoločnom dome (okrem mesiaca február) nehospodárili však spolu, a nevedli spoločnú domácnosť. V rozhodnej dobe sa o úhradu nákladov súvisiacich s bývaním účastníkov v tomto rodinnom dome staral výlučne odporca, ktorý aj vykonával nákupy potravín (podľa vyjadrenia navrhovateľky len pre deti) a aj finančne na deti prispieval v zmysle nariadeného predbežného opatrenia. Navrhovateľka nepracovala, nemala žiaden príjem, a starala sa o domácnosť a o maloleté deti. Matka jej dala na účet v roku 2007 sumu 250.000,- Sk, pričom podľa jej vyjadrenia z týchto peňazí žila počas žalovaného obdobia. Od 29.08.2007 bola evidovaná na Úrade práce ako nezamestnaná, a bola jej vyplatená dávka v nezamestnanosti v mesiaci január

vo výške 6.620,- Sk a v mesiaci február 2008 vo výške 5.979,- Sk. V marci 2008 si vzala z kancelárie odporcu 40.000,- Sk, ktoré vložila do domu na opravu pokazeného zámku a čerpadla. V máji 2008 predala stavebnú parcelu vo svojom výlučnom vlastníctve, a z predaja získala sumu 800.000,- Sk. Odporca vykonáva činnosť notára, a z jeho daňového priznania za rok 2008 vyplynulo, že vykázal zisk vo výške 1,830.639,- Sk. Do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov patrili nehnuteľnosti, a to rodinný dom na [REDAKOVANÉ] a nebytové priestory na G [REDAKOVANÉ] a Š [REDAKOVANÉ]. V nebytovom priestore na G [REDAKOVANÉ] má odporca zriadený notársky úrad, a nebytový priestor na Š [REDAKOVANÉ] pôvodne zamýšľala využívať na podnikanie navrhovateľka, ktorá tvrdila, že nakoľko jej žiadosti o zmenu využitia týchto priestorov na Módny salón-zákazkové šitie nebolo Mestskou časťou Bratislava-Staré Mesto vyhovené, živnosť dobrovoľne ukončila dňa 28.08.2007. Odvolací súd však nezistil súvislosť medzi ukončením živnosti navrhovateľky a rozhodnutím Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto ako stavebného úradu, ktorým bola zamietnutá žiadosť účastníkov konania na zmenu využitia týchto priestorov na Módny salón-zákazkové šitie, nakoľko predmetné rozhodnutie stavebného úradu bolo vydané až dňa 08.10.2007, pričom uvedená žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že navrhovateľka ako stavebník nepredložila v čase kolaudačného rozhodnutia požadovaný protokol z merania zvukovo-izolačných vlastností deliacich konštrukcií.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa takto zistený skutkový stav nesprávne vyhodnotil, keď došiel k záveru, že aj keď sa odporca podieľal na úhrade nákladov na bývanie, financovaní domácnosti, a platil poplatky za bývanie v spoločnom dome, vzhľadom na jeho príjmy v predmetnom období bola jeho životná úroveň výrazne vyššia ako životná úroveň navrhovateľky, čo ho viedlo k vydaniu napadnutého rozhodnutia, ktorým uložil odporcovi povinnosť uhradiť navrhovateľke sumu 4.278,62 eur titulom výživného na manželku. Mal totiž za to, že z uvedeného skutkového stavu nevyplýva rozdielna životná úroveň účastníkov konania. V zmysle ustálenej judikatúry je skutkové zistenie nesprávne, ak nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom vtedy, ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd prvého stupňa v posudzovanom prípade vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali a ani inak nevyšli v priebehu konania najavo, a neprihliadol na rozhodujúce

skutočnosti, ktoré boli z vykonaných dôkazov preukázané. Možno tiež konštatovať, že nakoľko súd prvého stupňa k svojim skutkovým zisteniam došiel na základe chybného hodnotenia dôkazov, sú v jeho rozsudku prezentované skutkové zistenia o výrazne vyššej životnej úrovni odporcu v porovnaní so životnou úrovňou navrhovateľky, nesprávne.

Požiadavka, aby manželia mali rovnakú životnú úroveň, je odôvodnená ich rovnakým postavením v manželstve, v rodine a spoločnosti, a vyplýva i z ich rovnakých práv a povinností (ust. § 18 Zákona o rodine). O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť (ust. § 19 ods. 1 Zákona o rodine). Pri určení výživného súd prihliada k odôvodneným potrebám a možnostiam manželov. Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je možné i v prípade, keď sú obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikla disproporcja v ich celkovej životnej úrovni. Pojem „v zásade“ rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí. Treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik, týkajúcich sa jednotlivých manželov, a zhodnotiť aj práce vykonávané manželom, od ktorého sa výživné požaduje. So zabezpečením vyššieho príjmu na základe prípadného väčšieho vypätia síl, môže byť spojená aj potreba vynaloženia vyšších prostriedkov napríklad na regeneráciu a rozdielne potreby a náklady môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia a spôsobu života. Zákon tiež ukladá povinnosť obligatórne prihliadať na starostlivosť o domácnosť, pričom sa už nehovorí o spoločnej domácnosti, na základe čoho možno hodnotiť aj prípady oddeleného žitia v prípade starostlivosti o dieťa, pretože aj po posúdení tohto materiálneho ekvivalentu peňažného plnenia zo strany druhého manžela možno porovnávať životnú úroveň manželov. Súd musí mať podklady pre záver o životnej úrovni manželov, teda ich osobné, príjmové, majetkové pomery, a výdavky.

Odvolačí súd dospel vzhľadom na zistený skutkový stav k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť, a návrh navrhovateľky na určenie výživného na manželku za obdobie od 21.01.2008 do 25.06.2008 zamietnuť, nakoľko je

nedôvodný. Mal totiž za to, že navrhovateľka počas celého konania neprodukovala a ani neoznačila žiadne dôkazy, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že odporca mal v žalovanom období vyššiu životnú úroveň ako ona sama. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, ktoré v konaní začatom na návrh zaražuje práve navrhovateľku. Ak navrhovateľka založila odôvodnenosť jej návrhu na určenie výživného na manželku výlučne na tvrdení, že odporca mal nadštandardný príjem, z ktorého jej nedával žiadne peniaze, pričom ona sama nemala žiadny príjem zo zamestnania, nebolo možné jej návrhu vyhovieť. Vzhľadom na vyššie uvedený zistený skutkový stav mal odvolací súd za preukázaný príjem odporcu, mal však tiež za preukázané, že odporca hradil všetky výdavky súvisiace s nákladmi na bývanie oboch účastníkov konania v ich spoločnom dome, a prispieval i na potreby maloletých detí či už výživným alebo nákupmi potravín. Navrhovateľka nepracovala, a starala sa o domácnosť a o maloleté deti. Z uvedeného je namieste vyvodit', že starostlivosť o deti, ktoré žili počas žalovaného obdobia v domácnosti s oboma účastníkmi konania zabezpečovala navrhovateľka osobne a odporca finančne. Navrhovateľka sa starala aj o domácnosť, v ktorej síce žili účastníci konania fyzicky oddelene, avšak v jednom dome, osobne, a odporca finančne, keď hradil všetky výdavky súvisiace s bývaním oboch účastníkov konania v spoločnom dome. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka nemala výdavky spojené s jej bývaním v spoločnom dome s odporcom, starostlivosť o deti zabezpečovala osobne, a teda nemala žiadne výdavky okrem výdavkov spojených so zabezpečením svojich vlastných potrieb, dospel odvolací súd po posúdení jej majetkových pomerov k záveru, že vzhľadom na finančné prostriedky zo sociálnej poisťovne, ktoré jej boli vyplatené ako dávka v nezamestnanosti, peniaze od matky vo výške 250.000,- Sk, ktoré jej dala v roku 2007, a peniaze vo výške 800.000,- Sk, ktoré získala predajom nehnuteľnosti v jej výlučnom vlastníctve, z ktorých aj podľa jej vyjadrenia žila v žalovanom období, disponovala finančnými prostriedkami, z ktorých si mohla zabezpečiť bežnú a dokonca aj nadštandardnú životnú úroveň. Odvolací súd ani s prihliadnutím na zisk odporcu z podnikania za rok 2008 vo výške 1.830.639,- Sk nezistil jeho vyššiu životnú úroveň v porovnaní so životnou úrovňou navrhovateľky, a ako už bolo uvedené vyššie, navrhovateľka ani žiadnym dôkazom, či už vykonaným alebo navrhnutým, rozdiel v ich životnej úrovni nepreukázala, žiadne dokazovanie v tomto smere ani nenavrhol napriek

tomu, že bola súdom prvého stupňa v zmysle ust. § 120 ods. 4 O.s.p. poučená. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že záver o rozdielnej životnej úrovni manželov nie je možné vyvodiť, tak ako to urobil súd prvého stupňa a ako tvrdila navrhovateľka, výlučne zo skutočnosti, že navrhovateľka bola v žalovanom období bez príjmu zo zamestnania a odporca mal z podnikania vysoké príjmy.

Navyše okrem toho bolo potrebné prihliadnúť aj na osobitosti vyplývajúce zo skutočnosti danej charakterom práce u odporcu, vzhľadom na ktoré jeho zvýšené výdavky s tým spojené si vyžadujú aj vyššie náklady ako u navrhovateľky, ktorá bola v uvedenom období nezamestnaná, a to aj v súvislosti s regeneráciou pracovných síl.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej podľa ust. § 220 O.s.p. zmenil, a návrh navrhovateľky na určenie výživného na manželku zamietol.»

3. Sťažovateľka podáva túto sťažnosť z dôvodu, že odvolací súd porušil jej právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to tým, že napriek splneniu podmienok a predpokladov uvedených v § 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) jej odoprel právo na výživné na manželku, a tým neodôvodnene zvýhodnil odporcu v plnení si zákonných povinností voči manželke.

3.1 Závery krajského súdu sú podľa sťažovateľky nesprávne a nezohľadňujú zistený skutkový stav. Krajský súd podľa mienky sťažovateľky vyhodnotil jej majetkové pomery len povrchno, pričom ich nezohľadnil vo vzťahu k žalovanému obdobiu, za ktoré sa sťažovateľka domáhala výživného na manželku, t. j. obdobie od 21. januára 2008 do 25. júna 2008. Podľa sťažovateľky krajský súd poukazuje na finančné prostriedky zo Sociálnej poisťovne, a to napriek tomu, že v konaní bolo preukázané, že dávka v nezamestnanosti vo výške 50 % z denného vymeriavacieho základu 427,0367 Sk bola sťažovateľke vyplácaná len do 28. februára 2008. Sťažovateľka výživné na manželku žiadala za obdobie od 21. januára 2008 do 25. júna 2008. Od 1. marca 2008 jej už dávka v nezamestnanosti vyplácaná nebola, a preto krajský súd mal podľa sťažovateľky na túto skutočnosť prihliadnúť. Sťažovateľka uvádza, že peniaze od matky vo výške 250 000 Sk

dostala v roku 2007 z dôvodu, že *odporca jej nedával peniaze na domácnosť a v tom istom roku v januári si bola nútená požičať 100 000 Sk od priateľky* (sťažovateľka v sťažnosti poznamenala, že súd mal preukázané uznanie dlhu zo 4. januára 2007, pozn.) *a z uvedených peňazí uspokojovala svoje potreby v čase pred podaním návrhu na výživné na manželku.* Sťažovateľka uvádza, že predala stavebnú parcelu v jej výlučnom vlastníctve v máji 2008, za čo získala *finančné prostriedky vo výške 800 000 Sk.* Aj v tomto prípade zdôrazňuje, že výživné na manželku žiadala od 21. januára 2008 do 25. júna 2008. *Sťažovateľka v tejto súvislosti namieta, že odvolací súd nezohľadnil jej finančnú situáciu pred predajom stavebnej parcely v jej výlučnom vlastníctve.* Svoj majetok musela predat' z dôvodu, že *nemala z čoho uspokojovať svoje základné potreby.* Odporca napriek mnohonásobne vyššiemu príjmu jej neprispieval ako svojej manželke na výživu, pod ktorou sa podľa názoru sťažovateľky rozumejú aj jej osobné potreby, nielen výdavky na bývanie.

3.2 Sťažovateľka poukazuje, že sám odporca v rozvodovom konaní vo svojom vyjadrení z 11. marca 2008 uviedol, že vzhľadom na to, že zarábala nadštandardne, netrval na tom, aby sa zamestnala. *Odporca teda súhlasil s tým, že z jeho príjmu sa budú uspokojovať aj jej potreby, keďže sa počas manželstva (v žalovanom období) so súhlasom odporcu starala o maloleté deti a domácnosť.* Podľa sťažovateľky napriek tomu jej odporca ako svojej manželke na výživné nijako neprispieval.

3.3 Krajský súd podľa názoru sťažovateľky nezohľadnil iné výdavky ako výdavky na bývanie, pričom je zrejmé, že sťažovateľka ako každá iná fyzická osoba mala v žalovanom období aj iné výdavky na uspokojovanie osobných potrieb (strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, kultúra, cestovné a pod.). Krajský súd podľa sťažovateľky konštatoval, že tieto výdavky spojené so zabezpečením svojich vlastných potrieb si sťažovateľka mohla uspokojiť z finančných prostriedkov zo Sociálnej poisťovne, ktoré jej boli vyplatené ako dávka v nezamestnanosti, z peňazí od matky vo výške 250 000 Sk, ktoré jej dala v roku 2007, a z peňazí vo výške 800 000 Sk, ktoré získala predajom nehnuteľnosti v jej výlučnom vlastníctve. Uvedený záver krajského súdu je podľa názoru sťažovateľky nesprávny. Podľa nej je zrejmé, že *predmetnými finančnými prostriedkami v žalovanom období nedisponovala,* keďže nimi disponovala v období pred podaním návrhu na výživné na manželku (dávky v nezamestnanosti jej boli vyplácané do 28. februára 2008, peniaze od

matky mala k dispozícii v roku 2007) a následne v období po rozvode manželstva (stavebnú parcelu predala v máji 2008). *Podľa sťažovateľky naproti tomu odporca dlhodobo vykazoval nadštandardné príjmy, a to aj vďaka starostlivosti sťažovateľky, ktorá mu dlhé roky vypomáhala v notárskom úrade, starala sa o domácnosť a o rodinu, čím umožnila odporcovi profesionálne sa realizovať.*

3.4 Podľa názoru sťažovateľky krajský súd ani s prihliadnutím na zisk odporcu z podnikania za rok 2008 vo výške 1 830 639 Sk nezistil jeho vyššiu životnú úroveň v porovnaní so životnou úrovňou sťažovateľky, a to napriek tomu, že mal za preukázané, že sťažovateľka bola v žalovanom období bez príjmu zo zamestnania a odporca mal z podnikania vysoké príjmy, a to aj vďaka jej starostlivosti o rodinu a domácnosť.

3.5 Pokračujúc vo svojej sťažnosti, sťažovateľka dôvodí, že súd zamietol jej návrh aj z dôvodu, že prihliadol na zvýšené výdavky na regeneráciu pracovných síl u odporcu, ktoré odporca ničím nepreukázal. Krajský súd v prípade odporcu podľa sťažovateľky nepožadoval splnenie si dôkaznej povinnosti, čo sa týka zvýšených výdavkov na regeneráciu, a na tieto ničím nepreukázané výdavky bez ďalšieho prihliadol, čím ukrátil sťažovateľku na jej právach a neprimerane zvýhodnil odporcu.

3.6 Sťažovateľke nie je zrejmé, z akého dôvodu by ona nemala mať nárok na regeneráciu, keďže výkon určitých činností (starostlivosť o deti a domácnosť) je postavený na roveň finančnému zabezpečeniu potrieb rodiny. V tomto smere sa sťažovateľka cíti byť napadnutým rozsudkom krajského súdu ukrátená a znevýhodnená.

3.7 Krajský súd pri rozhodovaní o nároku na manželské výživné nechal podľa presvedčenia sťažovateľky do úvahy dĺžku manželského spolužitia, vzájomné správanie sa oboch manželov, starostlivosť o spoločnú domácnosť a o výchovu detí, príčiny, pre ktoré si manželia neplnia svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne, ako aj okolnosti spôsobeného rozvratu medzi manželmi a opustenie rodiny. Podľa slov sťažovateľky bola to výlučne ona, kto zabezpečoval výchovu a starostlivosť o deti účastníkov konania syna A [REDACTED] a syna S [REDACTED]. Odporca podľa sťažovateľky svoju pozornosť sústredil výlučne na svoju

profesionálnu kariéru. Z listinných dôkazov založených v rozvodovom spise je podľa sťažovateľky zrejmé, že sa o deti starala v oveľa väčšej miere ako odporca.

3.8 Sťažovateľka si počas celého manželstva riadne plnila svoje manželské povinnosti voči odporcovi a riadne sa starala o rodinu a domácnosť. Odporcovi tento stav podľa slov sťažovateľky vyhovoval a vzhľadom na jeho nadštandardné príjmy netrval na tom, aby sa zamestnala.

4. Na základe popísaných skutočností a vzhľadom na to, že krajský súd podľa sťažovateľky:

- nezohľadnil jej nepriaznivú finančnú situáciu v žalovanom období, v ktorej sa ocitla v dôsledku dlhoročnej starostlivosti o rodinu a domácnosť, potom, čo s ňou odporca okamžite skončil pracovný pomer, a ktorá prinútila sťažovateľku žiadať o finančnú pomoc od matky a k predaju jej majetku,

- neprihliadal na iné výdavky sťažovateľky, okrem výdavkov na bývanie, pri ktorých konštatoval, že ich hradil odporca, a to napriek tomu, že odporca vo februári 2008 zanechal sťažovateľke nezaplatené šeky za plyn, vodu, elektrinu a telefón späť za tri mesiace, ktoré musela uhradiť z peňazí, ktoré jej darovala matka, keďže odporca jej finančne neprispieval ani na chod domácnosti, ani na ostatné výdavky,

- pri posudzovaní finančnej situácie sťažovateľky vychádzal z príjmov, ktoré získala pred podaním návrhu, a z výťažku kúpnej ceny za predaj stavebnej parcely, ktorú sťažovateľka predala v máji 2008, pričom uvedené príjmy sťažovateľky neboli ani zďaleka porovnateľné s tými, aké získal v žalovanom období odporca (aj vďaka dlhoročnej pomoci sťažovateľky),

- neprihliadal na dlhoročnú a výlučnú starostlivosť sťažovateľky o rodinu a domácnosť, v dôsledku ktorej mal odporca vytvorený priestor na profesionálne realizovanie sa, pričom sťažovateľka nemala počas manželstva možnosť sama sa profesionálne realizovať, keď 14 rokov pomáhala odporcovi s vedením účtovníctva a popri tom zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleté deti a o domácnosť,

- bez akýchkoľvek dôkazov prihliadol na osobitosti vyplývajúce zo skutočností danej charakterom práce u odporcu, vzhľadom na ktoré jeho zvýšené výdavky s tým spojené si

vyžadujú aj vyššie náklady ako u navrhovateľky, ktorá bola v uvedenom období nezamestnaná, a to aj v súvislosti s regeneráciou pracovných síl,

sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol takto:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.05.2014, v konaní vedenom pod sp. zn.: 4 Co 403/2012, porušené bolo.

Ústavný súd Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.05.2014, sp. zn.: 4 Co 403/2012, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd priznáva sťažovateľke náhradu trov konania v sume 340,90 €, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet advokátke JUDr. Lívií Krnčokovej, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Predmetom sťažnosti je námietka sťažovateľky, že krajský súd jej *napriek splneniu podmienok a predpokladov uvedených v § 71 ods. 1 zákona o rodine odoprel právo na výživné na manželku, a tým neodôvodnene zvýhodnil odporcu v plnení si zákonných povinností voči manželke. Podľa sťažovateľky závery krajského súdu sú nesprávne a nezohľadňujú zistený skutkový stav, krajský súd podľa jej mienky vyhodnotil jej majetkové pomery len povrchno.*

Všeobecne k označeným ústavným právam

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8.1 Pri rozhodovaní orgánov verejnej moci (t. j. aj súdov) o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v konkrétnom právom upravenom procese je nevyhnutné akcentovať princípy demokratického právneho štátu formujúce každé konanie. Tieto princípy nachádzame v ústave v čl. 46 a nasl. (právo na súdnu a inú právnu ochranu), ako aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) (právo na spravodlivý proces).

8.2 Článok 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v čl. 46 až čl. 50 ústavy (I. ÚS 117/05).

8.3 Podľa stálej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01).

8.4 Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia.

8.5 Inak povedané, povinnosť súdu v rámci riadneho procesného postupu (t. j. v zmysle procesnoprávných predpisov) zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v ním rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu súdu a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou súdu.

8.6 Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť [bez ohľadu na to, či sa odvolací (prípadne dovolací) súd stotožní a inkorporuje odôvodnenie rozhodnutí inštančne nižších súdov] zrejmé, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prejednávanú vec a neuspokojil sa bez ďalšieho so závermi inštančne nižších súdov

[pozri napr. Helle v. Fínsko, č. 20772/92, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 19. 12. 1997, bod 60; Rajkovič v. Chorvátsko, č. 50943/99, rozhodnutie ESLP z 3. 5. 2001, bod 2].

8.7 Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

Všeobecne k vyživovacej povinnosti medzi manželmi

9. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi (ďalej aj „manželské výživné“) je tradične vnímaná ako odraz socio-ekonomickej funkcie rodiny a manželského, resp. rodinného spoločenstva. Vyživovaciu povinnosť medzi manželmi je potrebné zasadiť do širšieho rámca osobno-majetkových práv a povinností, ktoré tvoria vo svojom súhrne vlastný obsah manželstva. Špecifický charakter tejto povinnosti vyplýva priamo z ekonomických a sociálnych funkcií manželstva ako spoločensky i právne inštitucionalizovaného spolužitia [pozri Švestka, J. – Dvořák, J. – Fiala, J. – Zuklínová, M. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek II (§ 655 až 975). Praha: Wolters Kluwer, 2014. citované podľa el. verzie ASPI, § 697].

9.1 Inštitút manželského výživného poznal už zákon č. 94/1963 Zb. o rodine (ďalej len „zákon č. 94/1963 Zb.“), a to od samého počiatku jeho účinnosti k 1. aprílu 1964. Konkrétne § 91 zákona č. 94/1963 Zb. upravoval, že manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť (odsek 1). Ďalej ustanovoval, že (ii) ak neplní jeden z manželov túto povinnosť, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah, pričom prihliadne na starostlivosť o spoločnú domácnosť (odsek 2 prvá veta), a že (ii) rozsah vyživovacej povinnosti určí tak, aby hmotná a kultúrna úroveň oboch manželov bola zásadne rovnaká (odsek 2 druhá veta). V poslednom odseku § 91 zákona č. 94/1963 Zb. bolo reglementované pravidlo, že táto vyživovacia povinnosť predchádza vyživovaciu povinnosť detí (odsek 3).

9.2 Manželské výživné je upravené aj v novom zákone o rodine (ktorým došlo k zrušeniu zákona č. 94/1963 Zb.), konkrétne v § 71.

9.3 Podľa § 71 ods. 1 zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa § 71 ods. 2 zákona o rodine vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

9.4 Právna teória k manželskému výživnému upravenému v § 71 zákona o rodine uvádza tieto závery:

- zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako to je pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Prostredníctvom tohto inštitútu sa teda okrem uspokojenia osobných potrieb sleduje aj naplnenie požadovaného zákonného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikla disproporcja v ich celkovej životnej úrovni;

- pojem „v zásade“ rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí. Treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik týkajúcich sa jednotlivých manželov. Zhodnotiť treba namáhavosť práce vykonávanej manželom, od ktorého sa výživné požaduje, v prípade niektorých povolání sú nevyhnutné náklady na reprezentáciu, vytvorenie a udržanie klientely, u iných takéto výdavky neprichádzajú do úvahy. So zabezpečením vyššieho príjmu na základe značne náročného vypätia síl, resp. sťažených okolností, môže byť spojená aj potreba vynaloženia vyšších prostriedkov napríklad na regeneráciu. Rozdielne potreby a náklady preto môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia, spôsobu života a pod. Uvedené ustanovenie bude naplnené, pokiaľ manželia budú mať približne rovnakú možnosť zabezpečovať si svoje základné potreby s prihliadnutím na uvedené osobitosti;

- zákon súdu ukladá povinnosť obligatórne prihliadať na starostlivosť o domácnosť, pričom už nehovorí o spoločnej domácnosti, na základe čoho možno hodnotiť aj prípady

oddeleného žitia v prípade starostlivosti o dieťa. Výkon starostlivosti o domácnosť je naplnením zmyslu zákona o rodine, vytvára priaznivé prostredie pre rast detí, druhému manželovi umožňuje venovať sa svojmu osobnostnému rastu a povolaniu. Zákon tejto činnosti správne priznáva finančné ohodnotenie, resp. ho posudzuje ako materiálny ekvivalent peňažného plnenia zo strany druhého manžela; až po jeho posúdení možno porovnávať životnú úroveň manželov. Súčasne je vyjadrením záverov aplikačnej praxe o možnosti plnenia vyživovacej povinnosti aj formou naturálneho plnenia. Aj takýmto spôsobom sa manžel podieľa na majetkovom postavení rodiny, a to podľa svojich schopností a možností, bez ohľadu na to, či sú rozdielne v porovnaní s druhým manželom (napr. v prípade choroby, nemožnosti nájsť pracovné uplatnenie). Tým nie je dotknutá požiadavka v zásade rovnakej životnej úrovne (pozri Horváth, E. – Varga, E. Zákon o rodine. Komentár. Bratislava: Wolters Kluwer, 2007. Citované podľa el. verzie ASPI, stav k 1. 1. 2014, § 71).

Závery vo veci samej

10. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti bolo posúdiť, či odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu signalizuje potenciálnu arbitrárnosť v interpretácii a aplikácii príslušných právnych noriem na vec sťažovateľky a s tým spojené možné porušenie označených ústavných práv sťažovateľky, alebo naopak, či vzhľadom na odôvodnenie a právne závery krajského súdu v ňom uvedené je sťažnosť zjavne neopodstatnená a ani po jej prijatí na ďalšie konanie by nebolo možné konštatovať porušenie označených ústavných práv napadnutým rozsudkom krajského súdu.

11. Posudzujúc procesný postup krajského súdu v konaní o odvolaní sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že krajský súd vo veci odvolania konal zákonom predpísaným procesným postupom (§ 211 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku). Postup krajského súdu plne korešpondoval so zákonnými požiadavkami kladenými na postup odvolacieho súdu a požiadavkami kladenými ústavou a dohovorom na procesný postup všeobecného súdu.

11.1 Z formálneho hľadiska nemožno napadnutému rozsudku krajského súdu pre účely posudzovania dodržania dikcie čl. 46 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru nič vytknúť.

Napadnutý rozsudok krajského súdu spĺňa požiadavky vyplývajúce z príslušnej zákonnej reglementácie formálnej kvality rozhodnutia odvolacieho súdu tejto procesnej formy.

11.2 Čo sa týka skutkových a právnych záverov, a teda aj interpretácie a aplikácie ustanovení zákona o rodine odvolacím súdom a aj odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ústavný súd uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého rozsudku krajského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Krajský súd nijako nevybočil z medzí určených čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil skutkové zistenia a svoj právny názor, aplikoval a interpretoval príslušné právne normy zákona o rodine v súlade s ich znením, obsahom i duchom.

11.3 Krajský súd zároveň odpovedal na ťažiskové otázky dôležité pre spravodlivé rozhodnutie veci, vychádzal z teoretických koncepcií a východísk vlastných inštitútu manželského výživného a správne poukázal, že *„Požiadavka, aby manželia mali rovnakú životnú úroveň, je odôvodnená ich rovnakým postavením v manželstve, v rodine a spoločnosti, a vyplýva i z ich rovnakých práv a povinností (ust. § 18 Zákona o rodine). O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť (ust. § 19 ods. 1 Zákona o rodine). Pri určení výživného súd prihliada k odôvodneným potrebám a možnostiam manželov. Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je možné i v prípade, keď sú obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikla disproporcia v ich celkovej životnej úrovni. Pojem „v zásade“ rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí. Treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik, týkajúcich sa jednotlivých manželov, a zhodnotiť aj práce vykonávané manželom, od ktorého sa výživné požaduje. So zabezpečením vyššieho príjmu na základe prípadného väčšieho vypätia síl, môže byť spojená aj potreba vynaloženia vyšších prostriedkov napríklad na regeneráciu*

a rozdielne potreby a náklady môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia a spôsobu života. Zákon tiež ukladá povinnosť obligatórne prihliadať na starostlivosť o domácnosť, pričom sa už nehovorí o spoločnej domácnosti, na základe čoho možno hodnotiť aj prípady oddeleného žitia v prípade starostlivosti o dieťa, pretože aj po posúdení tohto materiálneho ekvivalentu peňažného plnenia zo strany druhého manžela možno porovnávať životnú úroveň manželov. Súd musí mať podklady pre záver o životnej úrovni manželov, teda ich osobné, príjmové, majetkové pomery, a výdavky.“.

11.4 Na tomto základe krajský súd následne, aplikujúc teoretické východiská v spojitosti so skutkovým stavom ustáleným v prerokúvanej veci, vyslovil právny názor, že *„napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť, a návrh navrhovateľky na určenie výživného na manželku za obdobie od 21.01.2008 do 25.06.2008 zamietnuť, nakoľko je nedôvodný. Mal totiž za to, že navrhovateľka počas celého konania neprodukovala a ani neoznačila žiadne dôkazy, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že odporca mal v žalovanom období vyššiu životnú úroveň ako ona sama. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, ktoré v konaní začatom na návrh zatažuje práve navrhovateľku. Ak navrhovateľka založila odôvodnenosť jej návrhu na určenie výživného na manželku výlučne na tvrdení, že odporca mal nadštandardný príjem, z ktorého jej nedával žiadne peniaze, pričom ona sama nemala žiadny príjem zo zamestnania, nebolo možné jej návrhu vyhovieť. Vzhľadom na vyššie uvedený zistený skutkový stav mal odvolací súd za preukázaný príjem odporcu, mal však tiež za preukázané, že odporca hradil všetky výdavky súvisiace s nákladmi na bývanie oboch účastníkov konania v ich spoločnom dome, a prispieval i na potreby maloletých detí či už výživným alebo nákupmi potravín. Navrhovateľka nepracovala, a starala sa o domácnosť a o maloleté deti. Z uvedeného je namieste vyvodiť, že starostlivosť o deti, ktoré žili počas žalovaného obdobia v domácnosti s oboma účastníkmi konania zabezpečovala navrhovateľka osobne a odporca finančne. Navrhovateľka sa starala aj o domácnosť, v ktorej síce žili účastníci konania fyzicky oddelene, avšak v jednom dome, osobne, a odporca finančne, keď hradil všetky výdavky súvisiace s bývaním oboch účastníkov konania v spoločnom dome. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka nemala výdavky spojené s jej bývaním v spoločnom dome s odporcom, starostlivosť o deti zabezpečovala*

osobne, a teda nemala žiadne výdavky okrem výdavkov spojených so zabezpečením svojich vlastných potrieb, dospel odvolací súd po posúdení jej majetkových pomerov k záveru, že vzhľadom na finančné prostriedky zo sociálnej poisťovne, ktoré jej boli vyplatené ako dávka v nezamestnanosti, peniaze od matky vo výške 250.000,- Sk, ktoré jej dala v roku 2007, a peniaze vo výške 800.000,- Sk, ktoré získala predajom nehnuteľnosti v jej výlučnom vlastníctve, z ktorých aj podľa jej vyjadrenia žila v žalovanom období, disponovala finančnými prostriedkami, z ktorých si mohla zabezpečiť bežnú a dokonca aj nadštandardnú životnú úroveň.“.

11.5 Tieto právne závery nie sú vzhľadom na (i) teoretické východiská a princípy vlastné inštitútu manželského výživného, (ii) dokázaný skutkový stav (t. j. finančnú situáciu manželov, a najmä zabezpečovanie starostlivosti o domácnosť a deti, uhrádzanie nákladov manželom sťažovateľky, ako aj nadobudnuté finančné prostriedky sťažovateľkou predajom nehnuteľností a z iných zdrojov) a (iii) potrebu odpovedať na ťažiskové premenné v konkrétnej veci arbitrárne alebo ústavne neudržateľné.

12. Závery krajského súdu a ich odôvodnenie, ako aj postup krajského súdu v odvolacom konaní je teda nutné považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2016